

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/39/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn Аудитын менежер: П.Чанцалдулам Утас: 261885 Цахим хаяг: chantsaldulamp@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Э.Энхбаатар Утас: 261740 Цахим хаяг: enkhbaatare@audit.gov.mn Аудитор: О.Наранбат Утас: 261740 Цахим хаяг: naranbato@audit.gov.mn
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН ЯАМНЫ
ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
И.БАТХҮҮ ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.23 № 07/292
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовн баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовн ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн чадавхыг тогтвортой, хүртээмжтэй дээшлүүлэх зорилгын хүрээнд тайлант онд Засгийн газрын 2023 оны 271 дүгээр тогтоолоор "Монголын эдийн засгийн чуулган -2023" арга хэмжээ болон Дэлхийн экспортыг дэмжих олон улсын чуулга уулзалтыг зохион байгуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2023 оны 730, А-1/2481 дүгээр тогтоолоор 101 нэрийн, нийт 82,781.2 мянган төгрөгийн баланс үнэ бүхий, 46,514.9 мянган төгрөгийн хуримтлагдсан элэгдэлтэй хөрөнгийг балансаас баланст шилжүүлжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Эдийн засаг, хөгжлийн яам нь Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө болон яамны 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний дагуу 15 зорилтын хүрээнд 143 арга хэмжээг 97.7 хувийн биелэлттэй гүйцэтгэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

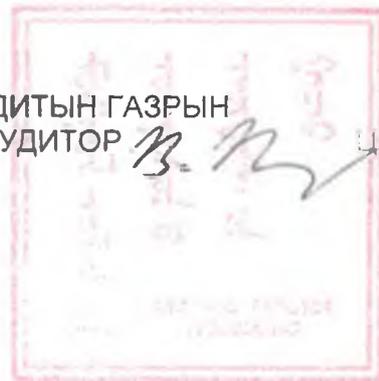
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,049,028,571.79	6,266,282,438.69
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	98,000,000.00
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	-	98,000,000.00
31210	Төгрөг	-	98,000,000.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	98,000,000.00
33	АВЛАГА	517,499,879.80	8,731,217.20
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	507,075,000.00	-
33500	Бусад авлага	10,424,879.80	8,731,217.20
33510	Байгууллагаас авах авлага	10,424,879.80	8,731,217.20
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	512,328,691.99	564,371,887.99
35400	Хангамжийн материал	512,328,691.99	564,371,887.99
35410	Бичиг хэргийн материал	5,036,898.00	11,160,295.00
35420	Аж ахуйн материал	117,497,534.49	169,687,286.49
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	90,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	7,359,959.50	1,000,006.50
35470	Бусад хангамжийн материал	382,434,300.00	382,434,300.00
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	19,200,000.00	5,595,179,333.50
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/+Бусад	19,200,000.00	5,595,179,333.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,445,158,887.07	2,541,587,298.71
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,445,158,887.07	2,541,587,298.71
39200	Биет хөрөнгө	1,321,496,802.37	2,354,219,822.26
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	100,870,000.00	387,060,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,766,296.98)	(102,008,269.20)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,433,575,888.11	1,532,081,442.78
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(370,473,679.49)	(629,330,961.45)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	384,417,362.12	1,313,492,577.74
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(201,545,471.39)	(147,493,967.61)
39217	Ном	419,000.00	419,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	123,662,084.70	187,367,476.45
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	142,308,460.00	309,276,452.04
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,646,375.30)	(121,908,975.59)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,494,187,458.86	8,807,869,737.40
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	39,987,594.71	1,004.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	39,987,594.71	1,004.00
41300	Өглөг	39,987,594.71	1,004.00
41360	Бусад өглөг	39,987,594.71	1,004.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	39,987,594.71	-
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	1,004.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,454,199,864.15	8,807,868,733.40
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,454,199,864.15	8,807,868,733.40
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,454,199,864.15	8,807,868,733.40
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-	1,947,124,864.15
51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,454,199,864.15	6,860,743,869.25
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,494,187,458.86	8,807,869,737.40

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

**Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан**

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	8,165,007,542.21	15,015,474,113.66
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,356,965,866.21	417,842,713.66
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,356,965,866.21	417,842,713.66
120009	Бусад орлого	-	99,192,311.72
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	1,356,965,866.21	318,650,401.94
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	6,808,041,676.00	14,597,631,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	5,504,041,676.00	12,925,030,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,504,041,676.00	12,925,030,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,304,000,000.00	1,672,601,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	624,000,000.00	127,401,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	680,000,000.00	565,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	980,200,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,529,845,372.83	8,118,820,916.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,529,845,372.83	8,118,820,916.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,303,986,881.35	7,744,470,892.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,788,962,241.19	3,172,221,763.76
210101	Үндсэн цалин	1,209,666,458.15	1,754,630,680.20
210102	Нэмэгдэл	285,522,878.28	760,533,195.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	175,008,535.06	391,210,472.01
210104	Урамшуулал	118,764,369.70	265,847,416.45
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	181,246,270.18	389,952,346.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	124,694,695.04	270,476,288.91
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,677,877.68	31,155,741.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,436,542.24	24,023,191.02
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,752,248.07	5,823,176.80
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,684,907.15	58,473,947.95
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,901,000.00	47,525,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	31,629,600.00	25,695,300.00
210302	Түлш, халаалт	15,329,300.00	15,025,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,942,100.00	6,804,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	156,098,612.40	206,074,040.02
210401	Бичиг хэрэг	69,858,280.00	54,021,421.30
210402	Тээвэр, шатахуун	20,452,647.00	49,818,003.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	38,557,526.40	33,500,006.72
210404	Ном, хэвлэл	-	334,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	27,230,159.00	68,384,109.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	15,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	57,658,731.00	21,461,725.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,775,481.00	3,541,800.00
210604	Урсгал засвар	47,883,250.00	17,919,925.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	54,557,410.00	443,569,727.90
210701	Гадаад албан томиллолт	23,370,740.00	376,341,874.50
210702	Дотоод албан томиллолт	31,186,670.00	66,647,853.40
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	580,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	922,946,276.66	2,236,816,516.13
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	808,166,169.72	2,165,890,519.13
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	24,200,000.00

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

210803	Даатгалын үйлчилгээ	175,230.00	2,035,830.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	268,563.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	1,507,500.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	111,876,476.94	44,311,604.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,220,900.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,088,616,339.92	1,226,849,073.31
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	872,722,180.60	647,730,595.58
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	66,532,293.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	215,894,159.32	512,586,184.73
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,225,858,491.48	374,350,024.23
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,738,452.48	43,365,883.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,520,000.00	43,365,883.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	28,889,376.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	6,329,076.48	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,184,120,039.00	330,984,141.23
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,184,120,039.00	295,008,963.56
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	35,975,177.67
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	2,635,162,169.38	6,896,653,196.86
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	100,452,384.85	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	100,452,384.85	-
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	281,414,690.08	35,909,327.61
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	17,233,720.83	35,909,327.61
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	264,180,969.25	-
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	2,454,199,864.15	6,860,743,869.25

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,808,042,680.00	14,716,296,035.72
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,004.00	118,664,635.72
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,004.00	118,664,635.72
120009	Бусад орлого	1,004.00	118,664,635.72
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	6,808,041,676.00	14,597,631,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	5,504,041,676.00	12,925,030,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	5,504,041,676.00	12,925,030,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,304,000,000.00	1,672,601,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	624,000,000.00	127,401,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	680,000,000.00	565,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	980,200,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,908,679,790.00	13,292,022,513.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,908,679,790.00	13,292,022,513.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,175,746,298.52	12,910,534,489.45
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,748,908,387.73	3,211,251,176.61
210101	Үндсэн цалин	1,134,098,494.96	1,793,660,093.05
210102	Нэмэгдэл	321,019,368.35	760,533,195.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	175,026,154.72	391,210,472.01

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

210104	Урамшуулал	118,764,369.70	265,847,416.45
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	181,313,532.93	390,909,524.31
210201	Тэтгэврийн даатгал	124,761,957.79	271,433,466.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,677,877.68	31,155,741.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,436,542.24	24,023,191.02
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,752,248.07	5,823,176.80
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,684,907.15	58,473,947.95
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,901,000.00	47,525,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	31,629,600.00	25,695,300.00
210302	Түлш, халаалт	15,329,300.00	15,025,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,942,100.00	6,804,600.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	166,467,243.40	160,960,439.72
210401	Бичиг хэрэг	70,133,350.00	62,971,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,171,800.00	37,300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	38,717,526.40	33,500,006.72
210404	Ном, хэвлэл	-	529,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	34,444,567.00	26,658,733.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	94,336,551.00	67,460,888.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	46,453,301.00	38,882,113.00
210604	Урсгал засвар	47,883,250.00	28,578,775.00
2107	Томилолт, зочны зардал	66,623,089.80	464,850,370.30
210701	Гадаад албан томилолт	33,795,619.80	393,812,479.90
210702	Дотоод албан томилолт	32,827,470.00	71,037,890.40
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	949,008,728.66	7,843,052,497.63
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	817,853,809.72	7,787,530,300.63
210803	Даатгалын үйлчилгээ	175,230.00	2,035,830.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	268,563.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	1,652,500.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	125,368,188.94	52,127,804.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	3,959,000.00	1,090,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	915,187,765.00	724,523,892.88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	915,187,765.00	657,452,581.58
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	67,071,311.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,732,933,491.48	381,488,024.23
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	41,738,452.48	50,503,883.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,520,000.00	50,503,883.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	28,889,376.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,329,076.48	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,691,195,039.00	330,984,141.23
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,184,120,039.00	295,008,963.56
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	507,075,000.00	35,975,177.67
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	899,362,890.00	1,424,273,522.04
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	899,362,890.00	1,326,273,522.04
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	899,362,890.00	1,326,273,522.04
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	899,362,890.00	1,326,273,522.04
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	899,362,890.00	1,326,273,522.04
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(899,362,890.00)	(1,326,273,522.04)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-	98,000,000.00

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	98,000,000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2022 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл				
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн				
Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз				
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз				
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/				
2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл			2,454,199,864.15	2,454,199,864.15
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			(507,075,000.00)	(507,075,000.00)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл			1,947,124,864.15	1,947,124,864.15
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз				
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			6,860,743,869.25	6,860,743,869.25
2023 оны 12-р сарын 31-наар үлдэгдэл			8,807,868,733.40	8,807,868,733.40

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	12,956,545,900.00	12,650,686,072.16	305,859,827.84	97.6
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,956,545,900.00	12,650,686,072.16	305,859,827.84	97.6
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	12,874,519,600.00	12,600,182,189.16	274,337,410.84	97.9
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,156,626,700.00	3,131,167,489.61	25,459,210.39	99.2
Үндсэн цалин	1,711,301,500.00	1,713,576,406.05	(2,274,906.05)	100.1
Нэмэгдэл	935,002,000.00	760,533,195.10	174,468,804.90	81.3
Унаа хоолны хөнгөлөлт	378,100,000.00	391,210,472.01	(13,110,472.01)	103.5
Урамшуулал	132,223,200.00	265,847,416.45	(133,624,216.45)	201.1
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	381,946,400.00	380,192,211.31	1,754,188.69	99.5

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Тэтгэврийн даатгал	237,643,800.00	260,716,153.77	(23,072,353.77)	109.7
Тэтгэмжийн даатгал	36,075,700.00	31,155,741.77	4,919,958.23	86.4
ҮОМШӨ-ний даатгал	28,860,600.00	24,023,191.02	4,837,408.98	83.2
Ажилгүйдлийн даатгал	7,215,000.00	5,823,176.80	1,391,823.20	80.7
Эрүүл мэндийн даатгал	72,151,300.00	58,473,947.95	13,677,352.05	81.0
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,525,700.00	47,525,700.00	-	100.0
Гэрэл, цахилгаан	25,695,300.00	25,695,300.00	-	100.0
Түлш, халаалт	15,025,800.00	15,025,800.00	-	100.0
Цэвэр, бохир ус	6,804,600.00	6,804,600.00	-	100.0
Хангамж, бараа материалын зардал	167,541,800.00	162,560,439.72	4,981,360.28	97.0
Бичиг хэрэг	62,971,800.00	62,971,800.00	-	100.0
Тээвэр, шатахуун	37,300,000.00	37,300,000.00	-	100.0
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	38,210,500.00	33,500,006.72	4,710,493.28	87.7
Ном, хэвлэл	529,900.00	529,900.00	-	100.0
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	28,529,600.00	28,258,733.00	270,867.00	99.1
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	705,174,400.00	705,174,348.00	52.00	100.0
Багаж, техник, хэрэгсэл	123,702,600.00	123,702,573.00	27.00	100.0
Тавилга	552,893,000.00	552,893,000.00	-	100.0
Урсгал засвар	28,578,800.00	28,578,775.00	25.00	100.0
Томилолт, зочны зардал	468,496,800.00	464,850,370.30	3,646,429.70	99.2
Гадаад албан томилолт	397,458,900.00	393,812,479.90	3,646,420.10	99.1
Дотоод албан томилолт	71,037,900.00	71,037,890.40	9.60	100.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,823,604,400.00	7,585,787,737.34	237,816,662.66	97.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,615,248,300.00	7,381,737,548.30	233,510,751.70	96.9
Даатгалын үйлчилгээ	2,035,900.00	2,035,830.00	70.00	100.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	268,600.00	268,563.00	37.00	100.0
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	204,961,600.00	200,655,796.04	4,305,803.96	97.9
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,090,000.00	1,090,000.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	123,603,400.00	122,923,892.88	679,507.12	99.5
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,950,200.00	55,852,581.58	97,618.42	99.8
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	67,653,200.00	67,071,311.30	581,888.70	99.1
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	82,026,300.00	50,503,883.00	31,522,417.00	61.6
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	31,515,500.00	-	31,515,500.00	0.0
Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	31,515,500.00	-	31,515,500.00	0.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	50,510,800.00	50,503,883.00	6,917.00	100.0
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	50,510,800.00	50,503,883.00	6,917.00	100.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	12,956,545,900.00	12,925,030,400.00	31,515,500.00	99.8
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	12,956,545,900.00	12,925,030,400.00	31,515,500.00	99.8
Улсын төсвөөс санхүүжих	12,956,545,900.00	12,925,030,400.00	31,515,500.00	99.8
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	221	221	-	100.0

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	135	99	36.00	73.3
Удирдах ажилтан	22	13	9.00	59.1
Гүйцэтгэх ажилтан	105	79	26.00	75.2
Үйлчлэх ажилтан	8	7	1.00	87.5

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		1,672,601,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		1,672,601,000.00
210	Бараа, үйлчилгээний зардал		1,636,625,822.33
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		80,083,687.00
210101	Үндсэн цалин		80,083,687.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		10,717,313.00
210201	Тэтгэврийн даатгал		10,717,313.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр		944,224,822.33
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		944,224,822.33
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		601,600,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		601,600,000.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		35,975,177.67
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		35,975,177.67
213305	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /Нэмэлт/		35,975,177.67
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		1,672,601,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		1,672,601,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		127,401,000.00
131103	ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс зохих байгууллагын шийдвэрийн дагуу тухай төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		565,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		980,200,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 5,674.0 сая төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 5,674.0 сая төгрөгийн алдааг залрууллаа.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант онд ЗГ-ын 11 дүгээр байрны дотоод өөрчлөлт, сайжруулалт засварын ажил, цэвэр бохир усны шугам, кондиционерийн систем зэрэг засварын зардалд 5,575,979.3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, их засварын ажлыг гүйцэтгүүлсэн боловч барилгын өртөгт шингээн капиталжуулаагүй, хөрөнгийг бусад эргэлтийн хөрөнгө дансанд бүртгэлгүй, шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан;	1	5,575,979.3	1	5,575,979.3			1	5,575,979.3				
Тайлант оны цалингийн сангийн 3 хүртэлх хувиар байгуулсан ахмадын сангийн мөнгөн хөрөнгийн санхүүгийн тайланд тусгаагүй.	1	98,000.0	1	98,000.0			1	98,000.0				
Дүн	2	5,673,979.3	2	5,673,979.3			2	5,673,979.3				

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

**Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан**

Аудитаар нийт 58.8 сая төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 52.8 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 6.0 сая төгрөгийн зөрчилд 5 зөвлөмж өгсөн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Өөрийн үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтгүй, барилга байгууламжийн урсгал засвар, их засварын ажлын зардлыг төсвийн төсөлд тусгаж, батлуулсан байна.	1						1						
Ажил гүйлгээний утгыг тодорхойгүй бичсэн, тухайлбал "Барааны үнэ" гэсэн гүйлгээний утгатай нийт 6,039.4 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн зарцуулалт гаргасан байна.	1	6,039.4					1	6,039.4					
Дотоод аудитад ТЕЗ-ийн эрхлэх асуудлын хүрээний төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмч давамгайлсан хуулийн этгээдийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт хийх, ажлын төлөвлөгөө дээр тусгаж ажиллаагүй байна.	1						1						
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-д Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй бүх төрлийн автотээврийн хэрэгсэлд бусад автотээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугааргүй байна.	1						1						
Эдийн засгийн зардлын ангилал зөрүүлэн дараах ажил гүйлгээг гаргасан байна. Үүнд: Зардлын ангилал 210801 ангиллаас 33,181.3 мянган төгрөгийн албан томилолтын зардал, 363,911.3 мянган төгрөгийн байр ашиглалтын зардал, 210901 ангиллаас 5,058.0 мянган төгрөгийн бэлэг дурсгалын зардал, 21090101 ангиллаас 1,466.4 мянган төгрөгийн автомашин сэлбэгийг тус тус зарцуулсан байна.	1						1						
Бараа, ажил үйлчилгээний нэхэмжлэхийг бөөн дүнгээр хүлээн авсан, худалдагч байгууллагаас зарлагын баримт хүлээн аваагүй, ямар ажил үйлчилгээ, бараа материал худалдан авсан нь тодорхойгүй, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу нийт 52,810.9 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээг бүртгэсэн байна.	1	52,810.9			1	52,810.9							
Дүн	6	58,850.3	-	-	1	52,810.9	5	6,039.4	-	-	-	-	-

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Эдийн засаг, хөгжлийн яамны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 1 албан шаардлага өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Байгууллагын худалдан авалтын төлөвлөгөөнд тусгаж, батлаагүй тавилга, тоног төхөөрөмжийг бараа, ажил үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаарт багтаан жижиглэж, нийт 62,158.0 мянган төгрөгийн шууд худалдан авалтыг хийсэн.	1	-	1	-		
Дүн	1	-	1	-		
Нийт дүн	1	-	1	-		